

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ^{r2}	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
1.	Methodiek voor het waardegestuurd in stand houden van assets in de gebouwde omgeving		ge	In algemene zin vind ik de norm op een aantal plekken verwarrend (heb ik ook aangegeven in mijn commentaren) en niet consistent. Verder vind ik de meerwaarde van de norm ten opzichte van al beschikbare documenten (ISO 55000, The AM-Anatomy, iAMPro, CROW, e.d.) zeer beperkt. Ik vind de introductie van het "waardenkompas" een waardevolle poging om instandhouding beter aan beleid te koppelen, maar verder vind ik de inhoud niet zo veel toevoegen aan dat wat er al is.		NEN 8026 is een methodiek, waar ISO 55000 een procesnorm is (en in het verlengde daarvan iAMPro en AM-Anatomy). Het doel van de NEN 8026 is het maken van de koppeling tussen beleid en instandhouding. Dat was de behoefte die ten grondslag ligt aan het maken van NEN 8026. Er zijn wijzigingen in de tekst aangebracht om meer focus aan te brengen op het in stand houden.
2.	Methodiek voor het waardegestuurd in stand houden van assets in de gebouwde omgeving		ge	is de norm ook in pdf verkrijgbaar om eerst eens door te lezen waarna je pas commentaar kan ingeven? Nu geef je wellicht commentaar op iets wat later wel verduidelijkt wordt.	PDF ontwerp verstrekken	Geen actie NEN is bezig met het verbeteren van de manier waarop commentaar op ontwerpnormen gegeven kan worden.
3.	Methodiek voor het waardegestuurd in stand houden van assets in		te	De term "beleidsdoel" wordt vaak gebruikt en komt niet voor bij de definities in Hoofdstuk 3.	Vervang "beleidsdoel" overal door "assetmanagementdoelstelling"	Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
	de gebouw de omgeving					
4.	Methodiek voor het waardegestuurd in stand houden van assets in de gebouwde omgeving		ge	L.S., Vanuit Rijkswaterstaat is beperkt deelgenomen aan het werk van de normcommissie 351269 'Beleidsmatig kader beheer gebouwde omgeving' voor de totstandkoming van de conceptnorm 8026 'Methodiek voor het waardegestuurd in stand houden van assets in de gebouwde omgeving'. Gedurende het opstellen van deze norm zijn een aantal Rijkswaterstaatmedewerkers op enige manier betrokken geweest. Echter, de mate van betrokkenheid wordt aangeduid als beperkt en het gevoel is dat er door diverse oorzaken binnen Rijkswaterstaat (nog) niet voldoende inbreng is geweest om het tot een gedragen tekst vanuit Rijkswaterstaat te maken. Een aantal RWS-medewerkers die nauw betrokken zijn bij het ontwikkelen van assetmanagement binnen RWS maar niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de conceptnorm hebben het document namens RWS gereviewd. Wij komen tot de conclusie dat het document naar onze mening (nog) niet gereed is voor publicatie. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn:	De conceptnorm vraagt nog een inhoudelijke ontwikkelingslag om herkenbaar en bruikbaar te zijn voor Rijkswaterstaat en waarschijnlijk ook voor andere opdrachtgevers in infrastructuursector.	Er zijn verschillende werksessies exclusief met RWS geweest.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraaf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				- Het is lastig om deze conceptnorm te plaatsen ten opzichte van ISO 55001. Figuur 1 is de enige plaats waar het verband wordt aangegeven, maar wordt in de tekst niet toegelicht of onderbouwd. Onduidelijk is of de betreffende paragrafen uit ISO 55001 volledig worden afgedekt in de conceptnorm, dat lijkt niet het geval te zijn. Ook wordt de noodzaak van de beschreven verdieping ten opzichte van ISO 55001 niet onderbouwd; - Voor RWS en voor zover ons bekend ook breder in infrastructuurassetmanagement is de norm niet overal even herkenbaar. Bijvoorbeeld termen als transitiefase, waardekompass en perspectief zijn in de gebruikte definitie geen algemeen toegepaste termen in de sector en de beschreven gang van zaken lijkt ook niet algemeen toegepast; - De norm is op diverse plaatsen te voorschrijvend en specifiek. Enkele voorbeelden: - Voor het maken van risico-afwegingen worden als instrument waardetabellen voorgeschreven, terwijl in plaats daarvan bijvoorbeeld ook een waardematrix gebruikt kan worden. Dit is een best practice binnen		Nieuwe paragraaf 5.6 gemaakt. De termen gebruiksfase en transitiefase komen uit de NEN-EN 17485 (Europese norm – maintenance) Waardekompass is het vernieuwende onderdeel en wat de NEN 8026 bestaansrecht geeft. Omdat de termen nieuw zijn, zijn ze inderdaad nog niet algemeen toegepast. Dat is geen reden om de NEN 8026 niet op te stellen. De essentie van een norm is dat het voorschrijvend is. De term waardetabel komt niet in de norm voor. Er wordt alleen een relatie tussen risico-analyse en instandhoudingsconcept gelegd. Het waardekompass is niet hetzelfde als de waardematrix.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraaf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				assetmanagement die in de conceptnorm niet wordt genoemd; - Het onderscheid “minder belangrijk/belangrijk/zeer belangrijk” voor waarden in de waardetabel is niet altijd bruikbaar of wenselijk; - In paragraaf 6.3.5 Perspectief en – besluit staat: “De asset owner neemt samen met de assetmanager en de eventuele gedelegeerd asset owner besluiten over het assetportfolio”. Dit is in de praktijk vaak niet het geval en is ook niet altijd nodig, dit kan ook door de asset owner of door de assetmanager alleen gedaan worden, afhankelijk van de afspraken tussen asset owner en asset manager; - in paragraaf 7.4 wordt aangegeven dat op strategisch niveau jaarlijks een assessment moet worden uitgevoerd. Die termijn kan om diverse redenen voor een organisatie korter of langer moeten zijn. - De scope van het document is niet duidelijk. In paragraaf 5.1 wordt enerzijds gesteld dat in de methodiek wordt aangegeven ‘hoe de monitorings- en bijsturingscyclus (PDCA) is ingericht’, terwijl in dezelfde paragraaf staat ‘[het document] geeft geen handvatten voor monitoren, evalueren en bijsturen’. Verder wordt in paragraaf 5.11 aangegeven dat het doel van de methodiek is ‘een tactische uitwerking in de vorm van instandhoudingseisen, -concept(en) en -plannen voor de assets’, maar de beschrijving omvat		Termen belangrijk etc. zijn aangepast. Akkoord. Akkoord. Tekst aangepast. Akkoord. PDCA verwijderd. Dat is correct. Het tactisch niveau functioneert niet stand alone en heeft verbinding met het strategische en operationele deel. Dus alle niveaus komen aan bod in de NEN 8026.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ¹	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				zowel het bestuurlijke, het strategische, het tactische als het operationele deel van assetmanagement; - De scope-formulering “assets in de gebouwde omgeving” is erg breed, wat niet helemaal wordt ondersteund door de formulering in de hoofdstukken; - De norm is sterk gericht op instandhouding, dat is een afwijking ten opzichte van de integrale levenscyclusbenadering van ISO 55000. Het is niet duidelijk waarom deze keuze is gemaakt; - De rol van en afstemming met (vertegenwoordigers van) de gebruiker(s) van de assets wordt onvoldoende belicht; - In de tekst zitten nog veel slordigheden, bijvoorbeeld in de definities in hoofdstuk 3 is een goede check met de definities in ISO 55000 nodig. Er staat informatie in het document waar de gebruiker niet veel mee kan, zoals een organisatie zonder beleid (?) en verschillende soorten beleidsdoelen waar niets met de verschillen wordt gedaan. We zijn graag bereid deze reactie nader toe te lichten. We zullen intern afstemmen hoe Rijkswaterstaat bij deze normcommissie		Bij het opstellen van de NEN 8026 is het een expliciete wens geweest om vastgoed en infra samen te brengen, vandaar de gebouwde omgeving. Niet duidelijk waar in de tekst de ondersteuning te mager is. De NEN 8026 is een onderdeel van assetmanagement en richt zich op in stand houden. Er was behoefte aan een handvat om van doelstelling naar instandhoudingseisen en – concepten te komen. Niet akkoord. Valt buiten de scope. Wel extra aangestipt in de tekst. Akkoord. Zie andere opmerkingen hierover Norm is geschreven voor alle mogelijke situaties, dus ook voor organisatie die geen beleid hebben op bepaalde onderwerpen (die bestaan). Term beleidsdoelen is vervangen. Niet duidelijk waar de opmerking naar refereert.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				betrokken wil zijn en komen daarop terug. Met vriendelijke groet, Hjalmar Boon Topadviseur assetmanagement Rijkswaterstaat Hjalmar.boon@rws.nl 06 51197560		
5.	Voorwoord		ge	De NEN 8026 verwijst in de inleiding naar het schema Asset en onderhoudsmanagement vastgoed zoals opgenomen in de Jellema deel 13. Dat model / schema is in de praktijk heel goed bruikbaar. Waarom komt dat model niet nadrukkelijker aan de orde binnen de NEN 8026?	Integrale verwerking van en toelichting op schema Asset en onderhoudsmanagement vastgoed zoals opgenomen in de Jellema deel 13.	Toelichting: De methodiek in de NEN 8026 is niet hetzelfde als het model Jellema. Het overzicht in de inleiding moet gelezen worden als een literatuurlijst die gebruikt is bij de totstandkoming van de NEN8026. De NEN8026 richt zich op in stand houden en niet enkel op onderhouden, zoals het model Jellema.
6.	1		ge	De norm heet "Methodiek voor het waardegestuurd in stand houden van assets in de gebouwde omgeving". De eerste zin in deze sectie heeft het over een "methodiek die helpt bij het bepalen van de instandhoudingseisen van bestaande fysieke assets in de gebouwde omgeving". Dit lijken twee verschillende methodieken te zijn en daarmee lijkt het weinig	Consistentie verbeteren door titel van de norm en de eerste zin van deze sectie op elkaar af te stemmen. De verdere normtekst lijkt met name te gaan over het bepalen van de instandhoudingseisen, dus	Niet akkoord. De titel dekt precies de lading. De NEN 8026 focust op instandhouding, niet op assetmanagement. Mogelijk is hier sprake van een stukje misinterpretatie. Instandhoudingseisen zijn niet hetzelfde als onderhoudseisen. En in stand

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				consistent. Het bepalen van instandhoudingseisen is slechts een klein onderdeel van het waardegestuurd in stand houden van assets.	dat zou betekenen dat de normtittel moet worden aangepast.	houden is niet hetzelfde als assetmanagement. Hoofdstuk 1 is tekstueel uitgebreid om onduidelijkheden weg te nemen.
7.	1		ge	ISO55000 gaat juist niet over instandhouding maar over de toegevoegde waarde van het object in de breedste zin Als het beleid afstoten of slopen is waarom wil je het dan instandhouden?	8026 helpt bij het maken en beheren van beleid, geeft benchmark data ter vergelijking en aandacht voor verbeteringen.	Niet akkoord. De NEN 8026 gaat specifiek over in stand houden en niet over assetmanagement. Tekst toegevoegd om dit helderder te maken. Zolang de sloop nog niet in gang is gezet en een object nog wordt gebruikt, is er nog steeds een minimale vorm van instandhouding nodig, bijvoorbeeld om het veilig te houden.
8.	1		ge	Asset management gaat uit van de hele levensduur zodat we praten over TCO materialen milieu effecten etc. Waarom beperkt de 80 26 zich tot de gebruiksfase/instandhouding.	Asset management doorbreekt de organisatie van projecten en onderhoud als 2 aparte zuilen en verbind die juist door AM. De kennis en kunde en ervaring van instandhouding is juist zonodig om projecten te verbeteren. maar 20% van de kosten in de gebruiksfase is aan te passen in die fase dus een beter ontwerp op TCO heeft vele voordelen.	Niet akkoord (met het voorstel) Opmerking is terecht. Het onderwerp van de NEN 8026 is in stand houden en dat richt zich op de gebruiks- en transitiefase. Wanneer we de scope uitbreiden: - Komt de norm niet af - Verliest het zijn kracht. Er zijn meer suggesties gedaan voor scopeuitbreidingen, maar het is beter om daar aparte normen van te maken en die op elkaar aan te laten sluiten. In 5.4 is nu duidelijk opgenomen wat er niet in de scope zit, waaronder waardegestuurd ontwerpen.
9.	1		ge	Eisen kunnen variëren in tijd, per asset en per locatie.	Eisen kunnen variëren in tijd, per asset en per locatie en <u>per doelgroep</u> .	Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
10.	1		ge	In het algemeen is het ingewikkeld taalgebruik. Hierdoor wordt de praktische toepasbaarheid belemmerd. Bovendien worden Engelse termen gebruikt, waarschijnlijk vanwege de koppeling met de ISO55000. Daarentegen is er geen koppeling met de BOEI methodiek. Niet dat dit nodig zou zijn, echter het zou wel veel toegankelijke worden als de terminologie van de BOEI methodiek gevolgd zou worden.	Terminologie BOEI methodiek en NEN 2776 volgen	Deels akkoord. De tekst is opgeschoond om het leesbaarder te maken. Er is een sterke link met de ISO 55000 en daar is de relevante terminologie uit overgenomen om op één te lijn te blijven. Hetzelfde geldt voor Europese normen die een relatie hebben met de NEN 8026. De BOEI methodiek richt zich op onderhoud en de NEN 8026 op in stand houden. De BOEI methodiek is bedoeld voor vastgoed. De NEN 8026 voor de bebouwde omgeving, dus inclusief de infrastructuur. De terminologie moet toepasbaar zijn voor beide domeinen.
11.	2		ge	De voorloper van de norm, de NTA 8026, kende een duidelijke koppeling met de NEN 2767 (zie specifiek ook hoofdstuk 2 normatieve verwijzing van de NTA 8026). Binnen de NTA 8026 werden onderhoudsniveaus benoemd (minimum, basis en plus), die meetbaar gemaakt werden a.d.h.v. de NEN 2767 conditiescores en risicoaspecten. Dit maakte het mogelijk om het abstracte onderhoudsbeleid in de praktijk beter bruikbaar en meetbaar te maken, en te koppelen aan vastgoedstrategielabels. Waarom is dit losgelaten in de NEN 8026?	Koppeling met de NEN2767 leggen, en tabel conditiescores en risicoaspecten in NEN8026 opnemen	Omdat de NEN 8026 zicht richt op in stand houden en niet alleen op onderhouden. De vastgoedstrategielabels zijn sec gericht op onderhouden. Dit past niet in de scope van NEN 8026 waar bij het in stand houden ook naar andere waardeaspecten dan de fysieke staat van de assets wordt gekeken. Omdat organisaties verschillende waardeaspecten hanteren is het niet mogelijk om standaard onderhoudsniveaus voor te schrijven. Het gedachtengoed van de strategielabels komt wel terug in de NEN 8026 via het onderscheid gebruiks- en transitiefase. Suggestie: neem in de NEN 2767 een koppeling op naar de NEN 8026.
12.	2		ge	De NTA 8026 kende een duidelijke koppeling met de NEN 2767 (zie specifiek ook hoofdstuk 2 normatieve verwijzing van de NTA 8026). Binnen de NTA 8026 werden onderhoudsniveaus benoemd (minimum, basis en plus), die meetbaar gemaakt werden a.d.h.v. de NEN 2767 conditiescores en risicoaspecten. Dit maakte het	Wederom koppeling met NEN 2767 sterker maken, werken met onderhoudsprestatieniveaus , koppeling met strategielabels.	Zie antwoord bij vraag 11. Als er een normatieve verwijzing wordt opgenomen in de NEN 8026, dan moet iedere gebruiker van de NEN 8026, ook de NEN 2767 gebruiken. Voor de methodiek van de NEN 8026 is dat niet nodig, noch wenselijk. Er zijn meer

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				mogelijk een abstract iets als onderhoudsbeleid in de praktijk beter bruikbaar en meetbaar te maken, en te koppelen aan vastgoedstrategielabels. Waarom is dit losgelaten in de NEN 8026? Waarom is er überhaupt minder koppeling met de NEN 2767? Zie H2 NEN 8026: geen normatieve verwijzing meer.		beoordelingsmethodieken beschikbaar voor verschillende doeleinden. In 8.3.6 wordt de NEN 2767 wel genoemd als suggestie om te gebruiken bij het opstellen van de instandhoudingseisen.
13.	3		ge	3.1. een begroting..... vervangen door "balans". 3.4. potentiele of daadwerkelijke..... laten vervallen. aparte definitie opnemen voor ASSETWAARDE. Opmerking 1 geeft alleen maar verwarring Opmerking 2 of verder uitdiepen en uitleggen dan wel helemaal weg te laten. Dit geeft alleen maar meer verwarring. 3.5. "te behouden" tussen voegen na.....realiseren		3.1: akkoord 3.4: niet akkoord. Definities uit andere normen worden 1 op 1 overgenomen, inclusief de opmerkingen. Discussies over deze definities vinden plaats in de bijbehorende normcommissie. 3.5 niet akkoord. Definities uit andere normen worden 1 op 1 overgenomen, inclusief de opmerkingen.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				opmerking 2 Gecoördineerde.....invoegen voor "Activiteiten" van die elementen.....vervangen doorvan OF de elementen ervan..... 3.7 ...rollen die... vervangen doorrollen van mensen die uitvoering geven..... 3.8 ..of afdeling.... weg te laten. kunnen.... vervangen doorvoor assets..... 3.9 het... vervangen door DE assetportfolio... Dit geldt voor het gehele document!!! ...de impact van.... tussenvoegen na..... en. ...assetmanagement.		3.7. Akkoord 3.8. Vervallen. Definitie is aangepast 3.9. Niet akkoord. Portfolio mag in de Nederlandse taal voorafgegaan worden door zowel 'de' als 'het'. Tweede opmerking is niet herleidbaar. Niets mee gedaan. Beleidsdoelen verwijderd

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				doelen kanvallen. 3.10 Opmerking 1. in het algemeen.....laten vervallen 3.12. na..... uit.. toe te voegen, te onderhouden van.... 3.14 Achter organisatie toevoegen...,kader van wet- & regelgeving en organisatievoorschriften opmerking 1...duurzaam.... vervangen doorconcreet...		3.10. niet akkoord. Definities uit andere normen worden 1 op 1 overgenomen. 3.12. Niet akkoord. Beheren is meer dan alleen onderhouden 3.14. Niet akkoord. Definities uit andere normen worden 1 op 1 overgenomen.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
14.	3		ge	de beschrijving van asset manager is meer de operationeel planner?	een asset manager is de vertaler van beleid naar de operatie en andersom. Van onderhoud naar boven hout (timZaal)	Niet akkoord. Definitie is aangepast, zie punt 16.
15.	3		ge	In de norm komt Service provider voor, graag deze te definiëren	Definieren Service Provider	Niet akkoord. Service Provider is opgenomen in de definities
16.	3		te	3.8 De definitie van AM is hier aangepast t.o.v. certificatieschema, bijlage B. Dat is ongewenst. 3.9 Aangezien de asset owner gewoonlijk een rol is die bij de directie of het bestuur van een organisatie ligt, maakt de asset owner deel uit van die organisatie. Door gebruik van het woord "naar" lijkt het alsof de AO buiten de organisatie staat. 3.11 Door kritieke assets als assettype weg te	3.8 Assetmanager: rol binnen de organisatie die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van beleid waarmee de doelstellingen (zoals vastgelegd in het SAMP) kunnen worden gerealiseerd. Deze rol kan ingevuld worden door een of meerdere personen of een deel van de organisatie, zoals een afdeling. 3.9 Wijzig "delegeren naar de organisatie" in "delegeren binnen de organisatie" 3.11 Originele definitie van NEN-ISO 55000:2014	3.8. Akkoord 3.9. Akkoord 3.11 Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraaf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				laten, wordt een van de belangrijkste typering van assets niet genoemd. Dit raakt de kern van waar assetmanagement om draait. Verderop in het document wordt "kritieke asset" wel gedefinieerd. Ook in paragraaf 8.5 wordt aangegeven dat de assetmanager als informatiebehoefte o.a. een overzicht van de kritieke assets nodig heeft. Dat geeft het belang aan van het classificeren van alle kritieke assets als een assettype. 3.12 beheren is van toepassing op een specifieke levenscyclusfase. Opmerking 1 is onjuist: assetmanagement is NIET gelijk aan beheren. 3.16 Definitie wijzigen naar de uitkomst van de afstemming tussen werkgroepen ISO 55000-ISO 55001 en ISO 55013	overnemen. 3.12 toevoegen aan einde zin: "tijdens de gebruiks- en transitiefase van die assets" Laten vervallen van opmerking 1. 3.16 Data: feiten over een object	3.12. Akkoord De term beheren is vervangen door in stand houden 3.16. Akkoord.
17.	3		te	Mede namens NC 400183 Assetmanagement Bij de termen en definities in dit hoofdstuk worden veel zaken uit ISO 55000 overgenomen. Dat is op zich goed, maar de ogenschijnlijk voor NEN 8026 belangrijkste en in de tekst meest gebruikte termen zijn 'in stand houden', 'instandhoudingsconcept' en 'instandhoudingseisen'. Deze begrippen komen niet voor in de ISO 55000-serie en er wordt ook niet toegelicht wat precies de relatie is met de ISO 55000 terminologie. Als ik de definitie van 'in stand houden' (met de opmerkingen daarbij) lees, krijg ik de indruk dat die veel te maken heeft met 'assetmanagement' in de gebruiksfase van	1. Geeft een toelichting op de relatie tussen 'in stand houden' en 'assetmanagement' (in de gebruiksfase van assets) 2. Geef bij definitie 3.12 aan dat assetmanagement een equivalent term is en geeft aan dat de bron van de definitie ISO 55000:2014 is (zoals dat ook bij andere definities is gedaan)	Akkoord. Het begrip in stand houden is verduidelijkt, evenals de relatie met assetmanagement en onderhoud. Niet akkoord: Assetmanagement is niet hetzelfde als in stand houden. Definitie van in stand houden is aangescherpt.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				assets. Die term/definitie uit ISO 55000 is niet overgenomen in hfst 3, maar wel de term/definitie 'beheren' (3.12) die identiek is aan de term/definitie assetmanagement in ISO 55000. Omdat NEN 8026 erg draait om het concept 'in stand houden' zou ik een toelichting verwachten hoe dat concept gerelateerd is aan het concept 'assetmanagement' in ISO 55001. Dat zou gebruikers van ISO 55001 helpen om beter te begrijpen hoe de methodiek in NEN 8026 aansluit bij het concept assetmanagement in ISO 55001.		
18.	3		ed	Bij definities 3.14 en 3.15 wordt verwezen naar NEN-ISO 19600:2014 als bron. Deze norm is inmiddels ingetrokken en vervangen NEN-ISO 37301.	Verwijs naar de identieke of aangepaste definities in NEN-ISO 37310 als bron en pas zo nodig de definities in NEN 8026 aan de nieuwe definities in NEN-ISO 37301	Akkoord. 3.15 verwijderd. Staat niet in NEN-ISO 37301
19.	3		ge	De definitie van prestatie in 3.35 wijkt af van de definitie van prestatie in 3.1.17 in ISO 55001:2014, maar sluit wel aan bij opmerking 3 bij die definitie. De relatie kan worden versterkt en het zou ook goed zijn om dan als bron naar ISO 55000:2014 te verwijzen	Overweeg om de definitie in lijn met opmerking 3 bij 3.1.17 van ISO 55000:2014 te wijzigen in: Vermogen van assets om te voldoen aan eisen of doelstellingen	3.35. Akkoord.
20.	3.18		ed	3.19: waarom gekozen voor "geaggregeerde assets" en niet voor "asset(deel)systeem"? De term asset(deel)systeem sluit aan op de ISO55000. Wat is de meerwaarde van een nieuwe term? Assetmanagement heeft toch al de neiging om te 'verdrinken' in terminologie.	3.19: geaggregeerde assets vervangen door asset(deel)systeem	3.19. Akkoord. De term was het resultaat van lange discussie met infra, met name over de schaal van een systeem. Op de wat kleinere schaal zijn er systemen zoals beheerobjecten of installaties die bestaan uit een samenspel van verschillende assets. Op grote schaal zijn er watersystemen en wegsystemen. Op beide

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				3.24: in stand houden: uit de definitie lijkt te blijken dat het gaat om onderhoud, vervanging én functionele aanpassing (upgraden/downsizen), omdat onderhoud/vervanging soms niet meer volstaat om een asset op de gewenste wijze te laten functioneren. Uit opmerking 1 lijkt echter te blijken dat functionele aanpassing géén onderdeel uitmaakt van in stand houden. Dit schept verwarring/inconsistentie. 3.24: Wat is de meerwaarde van opmerking 2? Dit schept ook verwarring omdat dit gaat over de wijze waarop een organisatie in haar begroting omgaat met activiteiten, maar dat staat los van wat in stand houden feitelijk is. Bovendien gaan organisaties op verschillende wijze om met exploitatie en investeringen. 3.27: Investeren doe je m.i. om de prestatie-capaciteit (i.p.v. de prestatie-eisen) van een asset te vergroten.	3.24 definitie en opmerking 1 op elkaar afstemmen 3.24 opmerking 2 schrappen 3.27 prestatie-eisen vervangen door prestatiecapaciteit	schaalniveaus wordt voldaan aan de definitie van assetsysteem, maar de gedragingen zijn anders. Besloten is om de term assetsysteem voor letterlijk de systemen te bewaren. En geaggregeerde assets te gebruiken voor objecten. Naar aanleiding van deze opmerking is de term geaggregeerde asset vervangen door beheerobject. 3.24. Akkoord 3.24. Akkoord 3.27. Niet akkoord. De capaciteit wordt uitgedrukt in de prestatie-eis.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
21.	3.18		ed	3.18 tot een stelsel.... vervangen door ..en...	Zie bovenstaande teksten	3.19. Niet akkoord Definitie is op een andere wijze aangepast, zie antwoord bij vraag 20.
22.	3.18		ed	3.22 van... vervangen door ...namens de 3.25 wijze... vervangen door structuur.... 3.26 -..de asset moet... vervangen door ...de assets moeten...	Zie bovenstaande teksten	3.22. Akkoord 3.25. Akkoord 3.26. Akkoord Niet akkoord. Niet duidelijk wat hier wordt

- 1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')
2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				-na ..bais.. toevoegen, als onderdeel van... -haken weg te laten. -..op de juiste manier... laten vervallen. - aan het toevoegen.... van de asstes. 3.27 ..door middel van een kapitaalinjectie... laten vervallen 3.33 ...te verlagen vervangen door.... beheersbaar te maken NB Definities van PORTFOLIO, SAMP, SAO, TAO toe te voegen		bedoeld. Niet akkoord. Haken staan goed. Akkoord. 3.27. Niet akkoord. Bij investeren draait het om de kapitaalinjectie. 3.33. Akkoord Akkoord. Voor de definitie van portfolio wordt verwezen naar assetportfolio

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				3.38 na persoon,organisatie toe te voegen. 3.39 -.....tussen ...laten vervallen in te voegen ,vanwege..... -.en.. laten vervallen...om... in te voegen ...om laten vervallen.... in te voegen van... 3.43 ..wil sturen.... vervangen doorstuurt...		3.38. Akkoord 3.39. Niet akkoord. Het gaat om de periode tussen het nemen van een besluit en de uitvoering. 3.43. Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
23.	3.18		ge	Binnen de NEN 8026 wordt risico gedefinieerd als 'effect van onzekerheid (op het behalen van) doelstellingen'. Waarom wordt niet aangesloten op de gebruikelijke (en over het algemeen gedoeerde) definitie van risico -> <u>risico = kans x effect</u> ? Binnen de NN 2767 Praktijkgids wordt 'risico' overigens ook gelijk gesteld aan 'effect' (zie paragraaf 3.4.5), maar aan een risico is ook altijd een kans aspect verbonden. Het gaat niet alleen om het mogelijke gevolg (: effect), maar zeker ook om de kans waarop dat gevolg op kan treden.	Aansluiting op gebruikelijke definitie 'risico = kans x effect'.	Niet akkoord. In een norm worden definities uit andere normen overgenomen wanneer deze beschikbaar zijn, om te voorkomen dat er een woud aan definities ontstaat. ISO 31000 is de norm over risicomanagement.
24.	3.18		te	3.19 Er is niet vermeld dat geaggregeerde assets in deze betekenis in de ISO 55000-reeks als assetsysteem worden benoemd. Waarom is niet het begrip assetsysteem uit de norm overgenomen in plaats van een nieuwe (moeilijker) term te introduceren ? 3.23 Definitie wijzigen naar de uitkomst van de afstemming tussen werkgroepen ISO 55000-ISO 55001 en ISO 55013 3.24 Op de gewenste wijze kan ook betekenen dat een asset gemodificeerd moet worden door gewijzigde prestatie-eisen vanuit de gebruiker. Maar dat is geen in stand houden. Verder wordt uit de definities niet duidelijk wat het exacte verschil is tussen "in stand houden" en "onderhoud".	3.19 Bij voorkeur: wijzigen van iedere vermelding van "geaggregeerde assets" naar "assetsysteem". Alternatief: Opmerking toevoegen: In ISO 55000 worden geaggregeerde assets een "assetsysteem" genoemd. 3.23 Informatie: verwerkte, geordende en betekenisvolle data. 3.24 Wijzig "gewenste wijze" in "vanuit het ontwerp gewenste wijze".	3.19. Zie antwoord bij vraag 20. 3.23. Akkoord 3.24. Niet akkoord De kern van de NEN 8026 is om de assets in stand te houden in lijn met de organisatiedoelstellingen. Definitie in stand houden is aangescherpt.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				3.31 Onderhoud is niet in alle levenscyclusfasen aan de orde (bijv. tijdens de ontwerpfase). Uit deze definitie van onderhoud wordt het verschil met in stand houden onvoldoende duidelijk.	3.31 Wijzig "gedurende de levenscyclus" in "gedurende de gebruiks- en transitiefase". Pas daarnaast de definitie van onderhoud aan en voeg een nieuwe definitie van beheer toe: Onderhoud = Alle technische en rapportage-activiteiten gedurende de gebruiks- en transitiefase van een asset om de asset te behouden of te herstellen naar een staat waarin deze asset de vanuit het ontwerp vereiste functie kan vervullen. (aangepast vanuit ISSO 101) Beheer = alle managementactiviteiten gerelateerd aan onderhoudsdoelen, -strategieën, -verantwoordelijkheden en -uitvoering, waarbij planning, beheersing, verbetering en financiën centraal staan. (bron: ISSO 101)	3.31. Akkoord. Definitie aangepast
				3.33 Volgens deze definitie zou een waardeestijging van vastgoed alleen door schaarste op de markt ook tot opwaarderen horen ? Het is de vraag of dat hier bedoeld is.	3.33 In een opmerking aangeven of een dergelijke situatie wel of niet als opwaarderen wordt beschouwd.	3.33. Definitie aangepast door opwaarderen te koppelen aan instandhoudingsactiviteiten

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				3.37 Het woord scope wordt in de hoofdtekst vooral gebruikt als "scopeafbakening". Er is geen definitie van "scope" nodig, omdat het in de context van die zinnen gewoon de betekenis heeft zoals in de Nederlandse taal gebruikelijk. 3.38 De definitie van SP is hier aangepast t.o.v. certificatieschema, bijlage B. Dat is ongewenst. 3.42 De term verificatie wordt slechts 1x gebruikt in de hoofdtekst. Er is geen definitie hiervan (met 4 aanvullende opmerkingen !) nodig als op die ene plaats de tekst iets anders wordt verwoord.	3.37 Laten vervallen van definitie "scope" 3.38 Service provider: rol die verantwoordelijk is voor [...] 3.42 Laten vervallen van definitie "verificatie"	3.37. Akkoord 3.38. Akkoord 3.42. Niet akkoord. Het is een term die moeilijk landt bij mensen. De definitie is een steuntje in de rug.
25.	4		ed	Van alle termen, ook de definitie op te nemen.	Zie bovenstaande tekst.	Deels akkoord. Deel van de afkortingen zijn al opgenomen in de definitielijst. SAO, GAO, TAO, PDCA zijn toegevoegd.
26.	4		te	Gebruiksafhankelijk is niet specifiek genoeg	Vervangen door "gebruiksduurafhankelijk onderhoud"	Akkoord
27.	5		ge	Binnen de NEN 8026 wordt risico gedefinieerd als 'effect van onzekerheid (op het behalen van) doelstellingen'. Waarom wordt niet aangesloten op de gebruikelijke (en over het algemeen gedoeerde) definitie van risico -> risico = kans x effect? Binnen de NEN 2767 Praktijkgids wordt 'risico' overigens ook gelijk gesteld aan 'effect' (zie paragraaf 3.4.5), maar aan een risico is ook altijd een kans aspect verbonden. Het gaat niet alleen om het mogelijke gevolg (: effect), maar	Risico in de methodiek omschrijven als in de NEN 2767 praktijkgids	Niet akkoord. In een norm worden definities uit andere normen overgenomen wanneer deze beschikbaar zijn, om te voorkomen dat er een woud aan definities ontstaat. ISO 31000 is de norm over risicomanagement.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				zeker ook om de kans waarop dat gevolg op kan treden.		
28.	5		ge	De NEN 8026 verwijst in de inleiding naar het schema Asset en onderhoudsmanagement vastgoed zoals opgenomen in de Jellema deel 13. Dat model / schema is in de praktijk heel goed bruikbaar. Waarom is dit model niet expliciet opgenomen in de NEN 8026?	Het schema van Jellema deel 13 zou basiselement van de methodiek moeten zijn	Niet akkoord. Zie antwoord bij vraag 5.
29.	5.1		ge	Zoals eerder aangegeven mis ik de consistentie in wat deze norm biedt. Volgens de definitie is het een methodiek voor het waardegestuurd in stand houden, volgens hoofdstuk 1 voor het helpen bepalen van instandhoudingseisen en hier wordt er dan gesproken over instandhoudingseisen en -concepten.	Consistentie verbeteren door titel en betreffende zinsneden in diverse hoofdstukken zorgvuldig op elkaar af te stemmen.	Deels akkoord. Titel wordt niet aangepast, zie antwoord bij vraag 6. Het bepalen van de instandhoudingseisen en -concepten aan de hand van waardeaspecten = waardegestuurd in stand houden.
30.	5.1		ge	Een assetmanagementorganisatie..... als een nieuwe alinea aan te geven -De methodiek geeft verder aan:... laten vervallen -.....minimaal nodig zijn.... vervangen door.....is...		Niet akkoord. Tekst hoort bij elkaar, dus één alinea Akkoord Niet akkoord: Data is meervoud. Data + informatie is meervoud
31.	5.1		ed	Commentaar is allemaal redactioneel	Zie bovenstaand	N.v.t.
32.	5.3		ed	(lijst.....limitatief) verplaatsen achter de 3	Zie bovenstaande teksten	Niet akkoord. Standaard schrijfwijze binnen een

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ^{r2}	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				opsommingsteksten.		norm
33.	5.4		ed	Spreken we over een NEN 8026 of over de NTA 8026?? De gebruikte categorie(NTA dan wel NEN) eenduidig gebruiken door heel het document	Zie bovenstaande tekst	Niet akkoord. Er wordt alleen gesproken over de NEN 8026, met in het begin van de norm verwijzingen naar de NTA 8026.
34.	5.4		ge	In figuur 1 wordt aangegeven welke onderdelen van ISO 55001 worden uitgediept in NEN 8026; het zou handig zijn als er ook wat concrete kruisverbanden worden aangegeven: welke paragrafen van NEN 8026 hebben betrekking op welke paragrafen van ISO 55001. Het is vreemd dat paragraaf 6.1 en 6.2 van ISO 55001 kennelijk niet worden uitgediept in NEN 8026; dat lijken toch essentiële stappen in de in NEN 8026 beschreven methodiek.	Geef (op hoofdlijnen) aan welke paragrafen van NEN 8026 betrekking op welke paragrafen van ISO 55001. Overweeg of 6.1 en 6.2 van ISO 55001 niet ook worden uitgediept in NEN 8026.	Figuur 1 is vervangen door een nieuw figuur. Niet akkoord: de scope van NEN 8026 beperkt zich tot de relatie tussen de waardeaspecten en instandhouding. In de tekst duidelijker aangegeven wat wel en niet in de scope zit.
35.	5.5		ed	5.5 NTA of NEN of NEN-NTA ??	Graag eenduidig gebruik van het documenttype	Niet akkoord. Het gebruik van NEN 8026 is consequent doorgezet.
36.	5.5		ed	5.5.A. Paragraaf op te nemen "Relatie met	Zie bovenstaande tekst	Niet akkoord. Het Bouwwaardenmodel is geen NEN-document. Er is een sterke relatie tussen de bouwwaarden

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				Bouwwaardenmodel" Het Bouwwaardenmodel; BWM behandelt te hel levenscyclus van de asset. De aspecten als waarde-creatie en - behoud, circulariteit, duurzaamheid en hergebruik worden daarin gekoppeld aan gebruiksfunctionaliteit De verbinding wordt specifiek gemaakt en en verklaard. Evenals de overgang naar een andere fase en de beheerorganisatie die daar voor nodig is. Het Bouwwaardenmodel geeft praktisch handvatten hoe daarin de handelen, specificeren , meten en op te volgen. Het NEN-document Bouwwaardenmodel zal naar verwachting in december 2023/ maart 2024 gepubliceerd worden. Per onderdeel / gebruiksfase / ontwikkelfase van het asset zal de relatie met NEN/NTA 8026 worden aangegeven.		en de waardeaspecten in de NEN 8026. De scope van de NEN 8026 beperkt zich echter tot de gebruiks- en transitiefase. Dit maakt dat de kracht van het bouwwaardenmodel, te weten de hele levenscyclus, niet tot zijn recht kan komen in de NEN 8026.
37.	5.6		ed	De positionering van de term "asset" vind ik verwarrend. Er staat dat deze term op alle niveaus uit figuur 2 betrekking kan hebben. Hoe moet de lezer dat lezen? Dat zou dus betekenen dat bijvoorbeeld een assetportfolio ook een asset kan zijn, terwijl een assetportfolio staat gedefinieerd in figuur 2 als alle assets die door een organisatie worden beheerd.	Geaggregeerde assets vervangen door asset(deel)systeem (zoals ik eerder heb aangegeven). Positionering van term "asset" in figuur 2 aanpassen door "beheerobject" te vervangen	Akkoord. De hele paragraaf over decompositie is verwijderd.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				Ik vind de positionering van beheerobject en assettype ten opzichte van elkaar verwarrend omdat decompositie suggereert dat je het bovenliggende niveau opsplijt in kleinere onderdelen, terwijl dit bij assettype en beheerobject juist andersom lijkt te zijn. Uit figuur 2 leid ik af dat een beheerobject een woning zou kunnen zijn. Dan zou je in het niveau eronder verwachten dat die woning verder wordt gedeclineerd in kleinere onderdelen. Maar daar staat dan juist "jaren 60-woningen". Ik vind de positionering van assettype in figuur 2 überhaupt niet passend.	door "asset". Assettype schrappen uit figuur 2.	
38.	5.6		ed	het portfolio.... vervangen doorde portfolio De opmerking onder Figuur 2 weg te laten en elders op te nemen in de tekst. Immers "installatie" komt niet voor in de tekst van deze paragraaf 5.6 dan wel in Figuur 2.	Zie bovenstaande tekst	Niet akkoord. Portfolio mag in de Nederlandse taal voorafgegaan worden door zowel 'de' als 'het'. Akkoord
39.	5.6		te	Een installatie is juist onderdeel van een van de andere genoemde geaggregeerde assets of van beheerobjecten; niet apart benoemen.	Installatie verwijderen uit de opsomming en verwijderen van opmerking onder figuur.	Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				Assettype moet naast de rest staan en is geen dieper decompositieniveau onder beheerobjecten	Blok Assettype anders weergeven in de figuur, niet als verdere decompositie van beheerobjecten.	De gehele decompositie is verwijderd.
40.	5.6		ge	<i>De decompositie, zoals geschetst in Fig. 2, is verwarrend. Hier worden woorden op verschillende abstractie-niveaus naast elkaar gebruikt (zoals beheerobject naast/onder assettype). De term "asset" kan ook op alle niveaus in de decompositie voorkomen. Ook is niet duidelijk hoe de term "beheerobject" zich verhoudt tot het begrip "asset". Tenslotte lijkt "geaggregeerde asset" een nieuw synoniem te zijn van de term "assetsysteem" uit de ISO 5500.</i>	<i>Herzie figuur 2, onder andere in lijn met ISO 55000. Tip: zie de NEN 2660:2022 voor richtlijnen over informatiemodellering van (assets in) de gebouwde omgeving.</i>	De gehele decompositie is verwijderd.
41.	5.7		ge	Ik vind het onderscheid tussen belangrijke en kritieke assets verwarrend. Daarmee lijkt het alsof kritieke assets niet belangrijk zijn en het tegendeel is waar. Waarom wordt hier überhaupt dit onderscheid gemaakt? Bovendien: zoals kritieke assets hier worden gedefinieerd (als essentieel voor de bedrijfsvoering) sluit niet lekker aan op de definitie in 3.29.	Passage over kritieke assets en belangrijke assets schrappen.	Akkoord. Termen 'belangrijk, etc.' zijn aangepast.
42.	5.7		ed	-----assets gebouwd en.... gebouwd en.... weg te laten -,die gaan komen.....vervangen door ,,nodig zijn. - Het is ook mogelijk..... aan te geven als nieuwe	Zie bovenstaande tekst	Niet akkoord. Het staat er om te benadrukken dat de norm om bestaande fysieke assets gaat. Niet akkoord. Wat nodig is, is niet altijd wat er in de planning staat.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				alineaa.		Niet akkoord. Tekst in de alinea behoort bij elkaar.
43.	5.7		ed	-Na ,,,minder belangrijk zijn... invoegen ..per fase.. -VOORBEELDEN. de tekst volledig laten inspringen. Dat bevordert de leesbaarheid en onderscheid het van de Norm-stekt -....meestal naar beneden... laten vervallen -De transitie kan ook leiden... aan te geven als nieuwe alinea. -Wanneerbijgesteld. Helemaal laten vervallen. Vage tekst wekt verwarrend. -.....tijdens een renovatie.... laten vervallen -....(versneld afschrijven) ..laten vervallen	Zie bovenstaande tekst.	Niet akkoord. De belangrijkheid is fase-onafhankelijk. Niet akkoord. Standaard opmaak van een norm Niet akkoord. De volgende zin heeft een relatie met het naar beneden bijstellen. Niet akkoord. Tekst in de alinea behoort bij elkaar. Niet akkoord. Tekst verduidelijkt. Akkoord Niet akkoord. Tussen haakjes staan de drie vormen van afwaarderen.
44.	5.7		ge	Als voorbeeld van afwaarderen is genoemd:: “Een gebouw dat op de planning staat voor een totaalrenovatie/restauratie (versneld afschrijven)” Hoe kan het gebouw afgewaardeerd worden als	Dit is incorrect mijn inziens. Als ik het verkeerd zie graag duidelijker omschrijven	Akkoord. Herschreven

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraaf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				er juist in geïnvesteerd wordt om de kwaliteit tekorten op te waarden middels een renovatie/restauratie? Versneld afschrijven vindt toch alleen plaats al je gaat renoveren indien een technische levensduur nog niet gehaald is?		
45.	5.8		ed	-....een theorie... vervangen door een referentiekader...		Akkoord
46.	5.8		ed	Paragraaf meer relateren aan de ISO 55001 normen m.b.t. Gedocumenteerde informatie	Eerste zin vervangen door "Assetmanagementbeslissingen dienen te worden onderbouwd met relevante en gedocumenteerde informatie."	Niet akkoord Paragraaf is verwijderd, omdat het (inderdaad) over assetmanagementbeslissingen gaat. Normtekst is aangescherpt om binnen de scope van de NEN 8026 te blijven. Dat is niet assetmanagement, maar instandhouding.
47.	5.9		ed	De tekst Dilemma's..... van dilemma's..... boven de 3voorbeelden te plaatsen	Zie bovenstaande tekst	Akkoord
48.	5.10		ed	-achter verantwoordelijkheden... toevoegen... die daar bij horen... -achter producten. toevoegen per niveau. -"gedelegeerd" uit de teksten te halen. -alle haken in de tekst weg te halen. -Figuur 4 (Eind) weg te halen bij	Zie bovenstaande tekst.	Akkoord Niet akkoord. Bijbehorend verwijst al naar niveaus. Akkoord. Akkoord Figuur is aangepast

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraaf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				verantwoordelijkheden		
49.	5.10		te	Een SAMP kan ook een product van de Assetmanager zijn; de enige vereiste is dat het SAMP moet aansluiten bij het organisatiebeleid en de organisatiedoelstellingen (vanuit de Asset owner verkregen) (want een Assetmanager kan gecertificeerd worden voor ISO 55001, zonder tegelijk Asset owner te zijn. Als eis voor certificatie tegen ISO 55001 geldt wel dat de organisatie een SAMP moet hebben; in dit geval dus de asset manager) De scheidingsvlakken strategisch,tactisch,operationeel liggen niet scherp op de grenzen in rolverdeling van AO,AM en SP. Een AM partij kan wel degelijk deels strategische activiteiten invullen, zoals het opstellen van een SAMP. Net zo goed kan een SP tactische activiteiten invullen, zoals het volledige tekeningenbeheer en beheer van het assetregister en assetmutaties. Ook het Elektrotechnisch IV-schap is een tactische activiteit die vaker wordt uitbesteed aan een SP.	Verwijderen van linker kolom niveaus bestuurlijk,strategisch,tactisch,operationeel uit figuur en SAMP als product zowel bij AO als bij AM tonen.	Akkoord. Figuur is aangepast.
50.	5.10		ge	In figuur 4 valt op dat AMP (tactische niveau) gelijkgeschakeld wordt met 'instandhoudingsplannen'; het hele tactische niveau richt zich nu schijnbaar op 'in stand houden'. Zie ook het eerdere commentaar bij hoofdstuk 3: is 'in stand houden' nu hetzelfde als 'assetmanagement' en 'managen van assets' in ISO 55001? Zo nee wat is dan het verschil?	Licht toe wat overeenkomsten (en eventueel verschillen) zijn tussen AMP in ISO 55001 en 'instandhoudingsplannen' in NEN 8026. Dit ten behoeve van het begrip voor organisaties die werken met ISO 55001	Akkoord. De figuur is aangepast. In 5.5 Toepassingsgebied is aanvullende informatie opgenomen over de in stand houden en assetmanagement

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
51.	5.11		ge	De figuur is bijna niet te lezen (te kleine letters). Dat lukt pas goed in de hoofdstukken hierna met de uitsneden. Ik vind het verwarrend dat de reikwijdte van deze norm ophoudt bij formuleren instandhoudingseisen, terwijl dat nu juist volgens hoofdstuk 1 het onderwerp is van deze norm.	Leesbaarheid figuur verbeteren Reikwijdte aanpassen danwel focus van deze norm aanpassen. hangt ook samen met de eerder genoemde inconsistentie in titel, doel, reikwijdte van deze norm.	Akkoord. Figuur is aangepast. Reikwijdte is aangepast.
52.	5.11		ed	-afgestemd op... vervangen door getoetst aan... -levensfase.... vervangen door ..ouderdom -de technischeassets ook als opsomming aan te geven en niet als volzin -doorwerken tot in.... tot weg te laten. OPMERKING Het isact-fase. Deze zin te schrappen. Werkt verwarrend.		Niet akkoord. De plannen zijn afgestemd op. Niet akkoord. De norm heeft betrekking op de levensfasen: gebruiksfase en transitiefase. Niet akkoord. Het staat geschreven als een opsomming Niet akkoord. Dan is de zin niet meer volledig. Deels akkoord. Tekst aangepast om verwarring te voorkomen. Tekst wel gehandhaafd, want dit is een cruciale opmerking omdat veel mensen het waardekompass als monitoringsinstrument willen gebruiken en daar is het niet voor bedoeld.
53.	5.11		te	Het groene kader komt niet overeen met de reikwijdte van de methodiek die nog in de latere hoofdstukken wordt beschreven	groene kader minimaal uitbreiden t/m volledig Tactisch niveau	Akkoord. Reikwijdte is aangepast

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
54.	6		ge	Deze norm is moeilijk uit te leggen aan hoger management die geen affiniteit heeft met vastgoedmanagement, terwijl hier juist input van verwacht wordt. Een management samenvatting als bijlage zou goed doen.	Een samenvatting of toelichting in de inleiding voor management dat de input moet leveren maar geen affiniteit heeft met vastgoedmanagement	Deels akkoord. Er komt geen managementsamenvatting. Wel is paragraaf 1 – Onderwerp en toepassingsgebied - uitgebreid, zodat managers dat tot zich kunnen nemen.
55.	6.1		ed	-In grote organisaties.....organisatie. deze zin weg te laten. Klopt niet en is strijdig		Akkoord
56.	6.1		ed	In groteorganisatie. Deze zin laten vervallen. Tekst is strijdig en vertroebelt	Zie bovenstaande tekst	Akkoord
57.	6.2		ge	-Het.....organisatie. Deze zin laten vervallen. -Het kan ook.....assettype. Deze zin laten vervallen.	Zie bovenstaande tekst.	Akkoord Akkoord
58.	6.3.1		ed	Stakeholders; wie zijn dat. De term op te nemen bij de definities -....invulling te geven aan..... te vervangen door „,de realisatie van..... -na....organisatiedoelen.....invoegen... mogelijk te maken....	Zie bovenstaande tekst.	Akkoord. Beschrijving opgenomen wat stakeholders zijn. Deel akkoord. 'Invulling te geven aan' is verwijderd Akkoord. Aanvulling op vorige opmerking.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				-... zo goede als mogelijk.... laten vervallen. -na....vigerende wetten....toevoegen...regelgeving, organisatievoorschriften...		Niet akkoord. Er zullen altijd tegenstrijdige wensen en belangen zijn waardoor het niet mogelijk is om alle wensen in te vullen. Niet Akkoord. Organisatievoorschriften valt onder de noemer regelgeving.
59.	6.3.2		te	Voorbeeld van een onderwijsinstelling is geen goed voorbeeld van een missie; een missie bevat geen verwijzing naar assets	Wijzigen in: Een onderwijsinstelling wil excellent onderwijs bieden aan een internationale doelgroep (bijvoorbeeld)	Akkoord
60.	6.3.3		ge	Ik vind dat de verschillende niveaus een beetje door elkaar heen lopen. Het is m.i. goed om onderscheid te maken tussen: • Beleidsdoelen op organisatieniveau (dus nog los van assets en assetmanagement), zoals bijvoorbeeld er is voldoende drinkwater van goede kwaliteit voor nu en in de toekomst • Strategische AM-doelstellingen die voortkomen uit de beleidsdoelen op organisatieniveau, zoals bijvoorbeeld de assets zijn klimaatbestendig • Prestatie-eisen zoals bijvoorbeeld de beschikbaarheid van het wegennet bedraagt 95%. Dit onderscheid wordt nu onvoldoende gemaakt.	Duidelijker onderscheid maken naar de genoemde niveaus	Akkoord 6.3.3. is aangepast

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
61.	6.3.3		ed	-.....de technische aspecten...vervangen door instandhouding -.....en daardoor.....daardoor laten vervallen -definities op te nemen van, klimaatbestendig, natuurinclusie, circulair, grootstedelijke kwaliteit in het hoofdstuk definities. - % is incompleet in relatie tot beschikbaarheid	Zie bovenstaande tekst	Niet akkoord. Er zijn wijzigingen aangebracht om het begrip 'in stand houden' te verstevigen en dan past het niet om op deze plek de voorgestelde wijziging door te voeren. Akkoord Niet akkoord. Definities zijn niet nodig voor het gebruiken van de norm. Niet akkoord. Niet duidelijk wat wordt bedoeld met dit commentaar
62.	6.3.3		ge	er zijn ook beleidsdoelen die constant blijven maar die beïnvloed worden door de tijd. Het beleid kan bijvoorbeeld nog steeds een dorps huis per kern, maar de gebruikswensen wijzigen gedurende de jaren. Als het pand hierop niet is ingericht daalt het gebruik en daardoor de bezettingsgraad, waarmee het risico op leegstand groeit.	Het vastgoed voldoet aan de gebruiksdoeleinden	Deels akkoord. Tekst is verwijderd.
63.	6.3.3		te	Als je de term beleidsdoelen hier vervangt door assetmanagementdoelstellingen, dan klopt de tekst en past het veel beter bij de strekking van ISO 55001. Maar de gegeven voorbeelden horen weer meer bij Assetmanagementbeleid.	Splitsen in 2 onderwerpen: Assetmanagementbeleid (klimaatbestendige assets, voldoen aan wet- en regelgeving, natuurinclusief vastgoed, etc) en assetmanagementdoelstellingen (CO2-reductie bedraagt 55% in 2030 t.o.v. 2000, etc)	Akkoord 6.3.3. is aangepast

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ^{r2}	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
64.	6.3.5		ed	Het is aan deasset owner. Deze zin weg te laten Elders op te nemen in de tekst.	Zie bovenstaande tekst	Niet akkoord. Deze zin hoort in deze paragraaf en is essentieel.
65.	6.3.6		ed	Laatse deel van de zin moet worden.....op het niveau van de assetportefolio.	Zie bovenstaand	Akkoord
66.	6.3.6		ed	Commentaar was redactioneel	Zie bovenstaand	N.v.t.
67.	6.3.7		ge	...geld wordt uitgegeven.... vervangen door.... middelen worden ingezet(tijde, geld, personeel),....	Zie bovenstaand	Akkoord
68.	6.4		ed	-.....risico's in balans is een zwakke zin. Beter is te spreken over kansen en bedreigingen die worden beheerst -het isDE portfolio.	Zie bovenstaand	Niet akkoord. Balans tussen kosten, risico's en prestaties is een standaard uitdrukking in assetmanagement. Niet akkoord. Portfolio mag in de Nederlandse taal voorafgegaan worden door zowel 'de' als 'het'.
69.	6.4		ed	advies over....moet wordenadvies met.....	Zie bovenstaand	Niet akkoord. Het advies gaat over iets
70.	6.5		ed	- verantwoording ook laten terugkomen als opsomming - risico's, kansen en bedreigingen is een betere	Zie boven	Niet akkoord. De gegevens kunnen gebruikt worden om verantwoording mee af te leggen. Maar verantwoording op zichzelf is geen informatie. Niet akkoord. Risico is gedefinieerd als het niet

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				tekst. -.....gedelegeerd..... niet gebruiken, kan weg.		kunnen voldaan aan en is daarmee een bedreiging. Akkoord
71.	6.5		ge	steeds meer gemeenten hechten naast de financiële kant aan het maatschappelijk rendement van de portefeuille. Deze speelt vanuit de raad een belangrijke factor bij investeringsplannen. Dit maatschappelijk rendement geeft inzicht hoe de verschillende stakeholders kijken naar het huidige pand en het gebruik ervan	Toevoeging van maatschappelijk rendement aan de informatiebehoefte	Akkoord
72.	7.1		ge	Het is de vraag of de assetowner de levensfasen van de assets vaststelt of de assetmanager. Dat hangt af van de mate van detailniveau waarop de assetowner wil sturen. Ik vind het eerder een tactische dan een strategische aangelegenheid.		Akkoord. Figuur aangepast
73.	7.1		ed	- De term Bestuurlijk niveau ontbreekt in de Figuur 7, boven aan de pijl -(gedelegeerd) kan weg in heel de tekst en in figuur 7.	Zie boven	Akkoord. Figuur aangepast
74.	7.2		ed	- het moet zijn...de assetportfolio....	Zie bovenstaand	Niet akkoord. Portfolio mag in de Nederlandse taal voorafgegaan worden door zowel 'de' als 'het'.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				.		
75.	7.3.1		ed	-geen ..het ...maar de assetportfolio... ...zijn van invloed op.... vervangen door...maken... - na organisatie toe te voegen....mogelijk. - (gedelegeerd) en gedelegeerd weg te laten in de tekst. - ...maar vervult alleen.. moet wordenvervult... - ..maakt gebruik vanmoet worden maakt soms gebruik van....	Zie bovenstaand	Niet akkoord. Portfolio mag in de Nederlandse taal voorafgegaan worden door zowel 'de' als 'het'. Niet akkoord. Het is niet vooraf gezegd dat het assetportfolio zorgt voor het behalen van de doelen. Niet akkoord. Niet duidelijk op welk deel van de zin het commentaar betrekking heeft. Akkoord. Niet akkoord. 'Alleen' verwijst naar de eerder genoemde opties. Akkoord
76.	7.3.1		ed	7.3.2. - (gedelegeerd) weg te laten - het is DE portfolio. - technische kwaliteit en maatschappij ook	Zie boven	Akkoord. Niet akkoord. Portfolio mag in de Nederlandse taal voorafgegaan worden door zowel 'de' als 'het'.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				opnemen in de opsomming		Niet akkoord. Staan genoemd in de opsomming.
77.	7.3.1		ge	7.3.2. Tabel 1. -Achtervoegsel -heid bij alle termen weg te halen -Zet Compliance, Veilig, Gezond als laatste in de rubriek van Techniek en functioneren. Dat bevordert de leesbaarheid. -In de rubriek Kosten en baten, zet Gebruikswaarde en Belevingswaarde op plaats 2 3n 3. Zet Financieel rendement als laatste in de rubriek. - Verandert klimaatadaptief in Klimaatadaptatie	Zie boven	Niet akkoord: Het betreft de xx-heid van een asset. Niet akkoord: Compliance is een verplichting, veiligheid is een waardeaspect waar in Nederland hoog op wordt ingezet. Het is logisch om beide bovenaan te hebben staan. Niet akkoord: Voor een commerciële partij zal financieel rendement bovenaan staan. Verschillende lezers, verschillende wensen. Akkoord.
78.	7.3.2		ge	Ook hier zit m.i. een niveauverschil in de tabel. Waarde-aspecten als beschikbaarheid, betrouwbaarheid en onderhoudbaarheid zijn eigenlijk geen waarden, maar geassetprestaties die afgeleid worden van de waarden. De beschikbaarheid van een wegverbinding wordt bijvoorbeeld afgeleid van beleidsdoelen op het gebied van bereikbaarheid. Techniek en functioneren moeten juist ten dienste staan van de waarden.	Niveauverschil in de tabel duiden.	Niet akkoord. Het betreft waardeaspecten en niet waarden. De beschikbaar kan gelden op assetsysteemniveau, maar ook op assetniveau.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
79.	7.3.2		ed	Opmerking 1 + 2 + 4 -Zet de tekst om in positieve termen. Negatief maakt alles onduidelijker. -voeg achterregelgeving, organisatievoorschriften....toe. -Neem RAMS-methodiek op in de bibliografie.	Zie boven	Akkoord Niet akkoord. Het is gebruikelijk om te praten over wet- en regelgeving. Organiseatievoorschriften zijn regels. Staat er al in.
80.	7.3.2		ge	Is het mogelijk deze waardeaspecten onder ' leefomgeving' aan te laten sluiten op een bestaande methodiek? Ik kan me voorstellen dat 80% inhoudelijk overeen komt met de aspecten die in het ambitieweb DuurzaamGWW zitten en hier zitten nog méér aspecten bij. Maar het zou fijn zijn als de sector naar 1 set termen gaat.		Niet akkoord. Niet alle thema's uit Duurzaam GWW lenen zich als waarde-aspect. In de norm staat een niet limitatieve lijst, dat dient ter inspiratie en waar je zelf aan toe kunt voegen of weg kunt laten. Tekst aangepast om dit duidelijker te maken.
81.	7.3.2		ge	In 7.2.2 worden de waardenaspectentabel en het waardenkompas geïntroduceerd. Is nagegaan of de hantering van deze concepten overeen komt het begrip 'value' en 'realizing value' in ISO 55000/55001? Sluit deze methodiek, die een centrale plek in NEN 8026 inneemt, goed bij wat daarover in bijlagen A (het begrip waarde in assetmanagement) en D (besluitvorming in het kader van assetmanagement) van ISO 55002:2018 staat?	Kijk nog eens goed naar bijlagen A en D van ISO 55002:2018 en licht toe het hanteren van de waardenaspectentabel en het waardenkompas daar bij aansluiten of daarvan juist verschillen en waarom. Dit ten behoeve van een goed begrip voor gebruikers van de ISO 55000-serie.	Akkoord. Toelichting opgenomen rondom de term waarde in 5.6.
82.	7.3.3		ed	-asset owner/ assetmanager uit elkaar te halen en aparte teksten hiervoor op te nemen.	Zie boven	Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				-ontwikkelprogramma's op te nemen in de opsomming.		Niet akkoord. Staat er al in
83.	7.3.3		ge	het komt over alsof hierbij de levensfasen worden bepaald vanuit de eigenaar, zonder overleg met de gebruikers en hun visie. de gebruikerswensen kunnen veranderen door de jaren heen en als er geen gesprekken over plaats vinden, dan kan het pand ogenschijnlijk in de gebruiksfase zitten, maar is het voor de toekomstbestendigheid toe aan de transitiefase met bijbehorende verbouwing of nieuwbouw	- informatie opgehaald uit de gesprekken met externe stakeholders	Akkoord
84.	7.3.4		ed	- (gedelegeerd) weg te laten	Zie boven	Akkoord.
85.	7.3.5		ed	- (gedelegeerd) weg te laten -SAMP te definiëren. OPMERKING 3 : foutieve tekst; Hier ook de PDCA-cyclus op toepassen en uitleggen.	Zie boven	Akkoord. Akkoord. SAMP gedefinieerd Niet akkoord. De check bepaalt of het nodig is en de act zorgt voor de bijstelling. Dat kan periodiek, maar liever wanneer het nodig is. Anders ben je bijvoorbeeld vier jaar aan het wachten voordat een wijziging geëffectueerd wordt.
86.	7.3.5		ge	hierbij mist de uitkomst van de visie van de externe gebruikers/stakeholders ter onderbouwing	- de uitkomsten van de gesprekken over de visie vanuit gebruikers / externe stakeholders op hoofdlijnen	Deze zijn meegenomen bij het opstellen van beslissingscriteria, zie de nieuwe figuur 4.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date:	06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
-------	------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
87.	7.3.5		te	Bij opmerking 1: ISO 55001 geeft niet een dergelijk overzicht. In de ISO 55002:2018 staat wel een opsomming van aanbevolen kerngebieden waarop een SAMP kan ingaan.	Opmerking aanpassen naar: Voor een opsomming van aanbevolen kerngebieden waarop een SAMP kan ingaan wordt verwezen naar ISO 55002:2018	Akkoord
88.	7.4		ed	- (blijven) kan vervallen. - achter gekwantificeerde..... acties ten behoeve van de..... - de balans tussen..... vervangen doorhet inzicht in..... - (gedelegeerd) weg te laten	Zie boven	Akkoord Akkoord Niet akkoord. Het is een standaard uitdrukking binnen assetmanagement. Akkoord.
89.	7.5		ed	- (gedelegeerd) kan weg. - toekomstige.... vervangen door nieuwe..... - risico's..... laten vervallen. Bedreigingen toevoegen achter kansen.	Zie boven	Akkoord. Akkoord Niet akkoord. Risico is gedefinieerd als het niet kunnen voldaan aan en is daarmee een bedreiging
90.	8		ed	- Definieer tactische in relatie tot Strategisch en Operationeel niveau	Zie boven	Akkoord. Tekst opgenomen.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
91.	8.3.1		ed	(gedelegeerd) kan weg	Zie boven	Akkoord.
92.	8.3.2		ge	De derde alinea vind ik verwarrend. Hierin staat dat de assetmanager bepaalt welke waarden belangrijk zijn en welke waarden minder belangrijk. Dit is bij uitstek een taak van de (gedelegeerd) assetowner, zoals ook eigenlijk al in 7.3.2. wordt aangegeven. Wat de assetmanager wél kan bepalen is in welke mate een bepaald(e) asset(systeem) bij moet dragen aan de waarden. In het voorbeeld uit bijlage B: de waarde is "economie/bereikbaarheid", daar dragen de A-wegen in hoge mate aan bij en dus moeten aan de A-wegen hogere prestatie-eisen worden gesteld (bv. in termen van beschikbaarheid) en dus ook hogere instandhoudingseisen.	Tekst verduidelijken in lijn met bovenstaande.	Akkoord. Tekst is aangepast.
93.	8.3.2		te	-.....variëren te vervangen doorveranderen - Hoe worden de indicatoren, minder belangrijk, belangrijk, zeer belangrijk ingericht, bepaald en objectief herleidbaar gemeten -...of erop.... te vervangen door....waarop....	Zie boven	Akkoord. N.v.t.: In de tekst staat: 'de assetmanager bepaalt' Deels akkoord. Zinsnede is verwijderd
94.	8.3.2		te	De term waardekompass en de weging van belangrijkheid lijkt een complex alternatief voor de risicobeoordeling aan de hand van een risicomatrix waarin staat aangegeven wat de (directie van de) organisatie acceptabel vindt en	Geen gemakkelijke wijziging mogelijk, omdat veel van de volgende tekst gebaseerd is op het 'waardekompass'.	Niet akkoord. Waardekompass helpt om instandhoudingsconcepten en -eisen op te stellen. Een risico-analyse maakt daar onderdeel

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				wat niet	Toch ter overweging: duidelijker aangeven dat het de directie is die per waardeaspect aangeeft welk risico wel en wat niet acceptabel is in de vorm van een risicomatrix met op de assen x) de frequentie van optreden van het falen van een asset (kans) en y) het effect van falen van een asset. Je krijgt dan de simpele formule risico=kans x effect en per combinatie in de tabel kan worden aangegeven wat wel of niet acceptabel is. Dit is vervolgens hetgeen de asset manager (rol) gebruikt om een risicobeoordeling te doen en assetmanagementbeslissing en op te baseren.	van uit, door te bepalen wat de kritieke assets zijn. In de NEN 8026 wordt niet ingegaan op het prioriteren van instandhoudingsmaatregelen. Waardekompas en risicomatrix zijn verschillende instrumenten. In de methodiek van NEN 8026 worden geen assetmanagementbeslissingen genomen.
95.	8.3.3		ed	- (gedelegeerd) kan weg. - Dilemma's.... vervangen door Knelpunten.....	Zie boven	Akkoord. Niet akkoord. Dilemma's en knelpunten zijn synoniem aan elkaar. In de gehele tekst wordt de term dilemma gebruikt.
96.	8.3.4		te	-liggen in....bijbehorende... te vervangen doorpassen in.het... - Vakkennis te verduidelijken en te verdiepen.	Zie boven	Niet akkoord. Instandhoudingseisen maken geen onderdeel uit van het waardekompas. N.v.t. Het is een stelling zonder voorgestelde

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
						wijziging
97.	8.3.5		ed	- na....informatie... toevoegen ...uit de analyse.... -(niet limitatief) weg te laten - FMECA hier in de tekst toe te lichten	Zie boven	Akkoord Niet akkoord. Standaard schrijfwijze binnen een norm Deels akkoord. Verklaring afkorting opgenomen. Zie ook opmerking 98.
98.	8.3.5		ge	De term FMECA komt een beetje uit de lucht vallen en zal niet bij de gehele doelgroep bekend zijn	Met een opmerking verwijzen naar NEN-EN 16602-30-02:2014 over de FMECA methodiek	Akkoord. Verwijzing opgenomen, maar verder geen toelichting want de norm moet bij de essentie blijven.
99.	8.3.6		ed	-instandhoudingsconcepten. Vervangen doorinstandhoudingsaanpak volgens een vastgesteld concept. - assessments ook opsommen. - TAO, SAO, GAO, hier nader toe te lichten of te verklaren.	Zie boven	Niet akkoord. Niet geschikt voor een titel en de lading blijft hetzelfde. Niet akkoord. Er is een aparte Europese norm voor assessments. Assessments zijn niet de essentie van de NEN 8026. Akkoord. Afkortingen zijn verklaard. Geen verdere toelichting, want het is niet de essentie van de NEN 8026
100.	8.3.7		ge	instandhoudingsconcepten moeten soms ook bijgesteld worden vanwege veranderingen in het gebruik van assets of veranderingen in de omgeving.	aangeven dat de opsomming niet limitatief is	Akkoord
101.	8.3.7		ed	-....concepten ook hier te vervangen door	Zie boven	Niet akkoord. Te lange omschrijving

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraph/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				aanpak		
102.	8.3.8		ed	-in lijn zijn met... vervangen doorpassen in....	Zie boven	Niet akkoord. Maatregelen maken geen onderdeel uit van het waardekompas, maar liggen in ermee in lijn.
103.	8.3.9		ed	- intergrale..... Deze term laten vervallen. -risicobeheersing laten vervallen en vervangen door ...bedrijfscontinuïteit bij schade, BCM - ,,veelvoorkomende wensen.... heel er vaag, of laten vervallen of specifiek te maken. -in de begroting te vervangen in de budgetten. - Het is dezorgen dat. deze zin kan weg. Het frustreert de opsomming - afgestemde..... invoegen tussen De instandhoudingsplannen. De rest van de zin kan wg. - Inzichtelijk gemaakte knelpunten in plaats van de dilemma's inzichtelijk gemaakt. - OPMERKING: na...takenpakket.... ondersteund... invoegen.Ingevuld met verschillende soorten vakkennis	Zie boven	Akkoord Niet akkoord. In geval van nood is het niet altijd mogelijk om de bedrijfsvoering te continueren, maar wel om de risico's te beheersen (denk aan een brand) Akkoord. Tekst aangepast Akkoord. Niet akkoord. Het zijn twee verschillende opsommingen. Deels akkoord. Zin aangepast. Niet akkoord. Dilemma's en knelpunten zijn synoniem aan elkaar. In de gehele tekst wordt de term dilemma gebruikt. Niet akkoord. In de definitie van AM staat dat het een rol is die een of meerdere personen kan

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				-...dilemma's... vervangen doorknelpunten...		worden ingevuld. Niet akkoord. Dilemma's en knelpunten zijn synoniem aan elkaar. In de gehele tekst wordt de term dilemma gebruikt.
104.	8.3.10		ed	- (gedelegeerd) kan er uit. - dilemma's vervangen doorknelpunten.... advieren over ... kan weggelaten worden.	Zie boven	Niet akkoord. Het verschilt per organisatie of dit de asset owner of de gedelegeerd asset owner is. Niet akkoord. Dilemma's en knelpunten zijn synoniem aan elkaar. In de gehele tekst wordt de term dilemma gebruikt. Niet akkoord. De assetmanager heeft inzicht in het functioneren van het assetportfolio.
105.	8.3.11		ed	Gebruik Knelpunten in plaats van dilemma's, die term roept veel vragen op.	Zie boven	Niet akkoord. Dilemma's en knelpunten zijn synoniem aan elkaar. In de gehele tekst wordt de term dilemma gebruikt.
106.	8.4		ed	- De laatste tekst van de opsomming als eerste te plaatsen. Dat geeft de juiste focus aan. -....in balans. te vervangen door.... op orde. - na.... risicoanalyse toe te voegen,met maatregelen en actiehouder...	Zie boven	Niet akkoord. NEN 8026 gaat over de instandhoudingsconcepten en – eisen. Niet over de kwaliteit buiten. De focus is correct aangebracht. Niet akkoord. Balans tussen kosten, risico's en prestaties is een standaard uitdrukking in assetmanagement. Niet akkoord. Het gaat in deze opsomming om een controle van de risico-analyse, niet om het uitvoeren van de risicobeheersingsmaatregelen.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				- Hoe ziet de bijsturing op tactische niveau er uit ??		Akkoord. Concreet gemaakt in de tekst.
107.	8.5		ge	In de opsommingen ontbreekt de actuele gebouwdocumentatie en de documentatie in het kader van compliancy.	Expliciet benoemen actuele gebouwdocumentatie en documentatie op het gebied van compliancy	Akkoord.
108.	9.1		ge	De vraag is of deze kennis op operationeel niveau noodzakelijk is. De inspecteurs geven overwegend aan dat de afwegingen gemaakt moeten worden door verantwoordelijken op strategisch en tactisch niveau. Wel zou het goed zijn dat de onderhoudskundigen die op operationeel functioneren op de hoogte zijn van de essentie van de norm en hun opdrachtgevers hierop kunnen wijzen.	Aan te geven dat deskundigen op operationeel niveau geacht worden hun opdrachtgevers te wijzen op de NEN8026, ze hoeven deze niet te beheersen	Niet akkoord. Er staat alleen dat de service provider verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de instandhoudingsmaatregelen. Er staat niets over beslissingen of dat de service provider de NEN 8026 moet beheersen.
109.	9.2.4		ed	- Na..... vastleggen van.... toevoegen ...de gegevens over; -Bij de opsomming vervolgens ...gegevens weg te laten.	Zie boven	Akkoord
110.	9.2.4		ge	De wijze van vastleggen behoort geen vormvereiste te geven. Een documentmanagementsysteem staat in schril contrast met de huidige ontwikkelingen in de Ontwerp-, Bouw- en Technieksector, waarbij men spreekt over een Digital Twin, Gebouwdossier. Dus zeker niet een documentmanagementsysteem! De vorm is dat men het digitaal kan ontsluiten en aansluit op in		Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar r ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
				de sector gebruikte standaarden. Hiervoor is ook het sectorinitiatief digiGo en DSGO (Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving) opgestart. www.digigo.nl NEN en ruim 30 relevante organisaties ondersteunen dit initiatief dus zou niet wenselijk zijn dat er een andere visie op deze digitale vastlegging zou ontstaan.		
111.	9.3		ed	- Bij tweede opsomming... is vervangen doorwas	Zie boven	Niet akkoord. Als het 'was' dan ben je te laat. Als het 'is' kun je nog actie ondernemen.
112.	9.4		ed	- (niet limitatief) weg te laten. - inclusief.....realisatie..... weg te laten - op operationeel niveau..... weg te laten	Zie boven	Niet akkoord. Standaard schrijfwijze binnen een norm Akkoord Niet akkoord. Op alle niveaus zijn assessments en hier gaat het specifiek om het operationele niveau.
113.	9.4		ge	In de opsommingen ontbreekt de actuele gebouwdocumentatie en de documentatie in het kader van compliancy. Deze is essentieel op operationeel niveau	Toevoegen actuele gebouwdocumentatie en documenten op het gebied van compliancy	Akkoord
114.	Bijlage B		ge	Het spinnenweb dat naar voren komt na het invullen van het waardekompas wordt nu genoemd visualisatie waardekompas. Eigenlijk geeft het de prioriteit weer. Prioritering Waardekompas zou mogelijk een duidelijker begrip zijn voor de mensen die er mee moeten werken.	Mogelijk biedt toevoeging Prioritering Waardekompas meer duidelijkheid aan de bedoeling.	Niet akkoord. Het geeft geen prioritering weer. Het spinnenweb is letterlijk een visualisatie. Het gaat in de NEN8026 niet om prioritering maar in het aanscherpen van de instandhoudingseisen en zorgen voor passende instandhoudingsconcepten.

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial

Template for comments and secretariat observations

Date: 06/03/2023	Document: Ontw. NEN 8026:2022	Project: NC 351269
------------------	--------------------------------------	--------------------

Indiener	Artikel	Paragraf/ Figure/ Table/	Soort commentaar ²	Commentaar	Voorgestelde wijziging	Besluit NC
115.	Bibliografie		te	RAMS of beter RAMSSHEEP beiden hier te benoemen, te specificeren en te verwijzen naar de oorspronkelijk bron	Zie boven	Akkoord

1 **MB** = Member body / **NC** = National Committee (enter the ISO 3166 two-letter country code, e.g. FR for France; comments from the CCMC editing unit are identified by 'CCMC')

2 **Type of comment:** **ge** = general **te** = technical **ed** = editorial